

Тріскіні – село плотогонів-плисаків

Дослідити етимологію назви села Тріскіні дуже важко. До 1753 року його йменували як Тріскінічі, у 1769-1772 роках як Тріскун і тільки з 1850 року як Тріскіні. Отже, виходила множинна ойконіма на "і".

Село Тріскіні (відоме з 1753 року), як і Яринівка (Ресиновка), було приписане до сусіднього села Ремчиці Луцького повіту. А в Ремчицях, на березі річки Горинь, була рема, сплавна контора та річкова пристань. Рема - це місце біля річки, звідки плотогони-плисаки сплавляли плоти. Для цього вибирали велику луку, утворену. Така лука тягнулася по правому березі Горині біля сіл Тутовичі-Цепцевичі-Тріскіні-Ремчиці.

Напевно, сюди, на цю велику долину, взимку вивозили з навколишніх лісів стовбури дерев (гілля обрубували в лісі). Тут же, на ремі, складали їх у штабелі, а також піддавали необхідній обробці: стовбури за допомогою спеціальних скоб очищали від кори, на примітивних тартаках виготовляли бруски для копалень, шахт, а пізніше й для залізниці.

Навесні, коли ріка входила в береги й вода трохи теплішала, сплавщики бралися в'язати плоти. Один кінець довгої, метрів на двадцять, линви закріплювався на березі, інший - на середині ріки, поперек течії. Потім чоловіки починали стягувати баграми колоди з штабелів. Щоб їх легше було котити берегом до води, під них підкладали лаги - три-чотири звичайних жердини. Підпихаючи потім колоду кілками, спускали її на воду, впираючи кінцями в закріплену линву. Нині, як правило, в'яжуть плоти дротом. Але раніше в'язали їх гужвою - лозовими вірьовками, що їх дехто називає карделями. На кінці такої лозової вірьовки кріпився кнепель, або, простіш дерев'яний клин, що протягувався під кожний з двох тублів (брусків), перекинутих поперек ланки ззаду та спереду.

Такий пліт звичайно складався з двадцяти чи й більше ланок, навхрест позв'язувані між собою тією ж таки лозовою шворкою. Коли пліт зрештою було зв'язано, позаду на ньому прибивали скриньку з валом, на якому кріпилася довга ширага - загострений внизу кілок щоб можна було в разі – необхідності гальмувати чи й зовсім зупиняти пліт. На першій ланці спереду ста вили для керуванні опочину – спеціальне весло метрів на чотири довжиною. Але і цим оснастка плоту ж завершувалася, бо без борборів, що прив'язувалися обіч нього довго не можна було утриматися біля берега. Звісно ж, не забували плотогони і пре намет, поряд якого ставили ще й ящик : піском для вогнища. Така була технологія в'язання й обладнання плотів у минулому.

...Отже, очищеної зі стовбурів дерев кори сучків, трісок було на цій ремі вдосталь. Її кажуть у народі: "Ліс рубають - тріски летять" Оскільки плотогонам та й іншому робочому люду потрібно було якесь пристановище, туї почали оселятися мешканці - наполовину селяни, наполовину ремісники - плотогони-плисаки, люди цікавого й сміливого ремесла.

А ось із побратимами по назві селу Тріскін не повезло. Є лише такі населені пункти, як Тріски Хмельницької, а також Тріщуки Львівської областей.

Володимир ЛЕСНІЧУК.